

## УРОК № 6

### Плід. Способи поширення плодів

#### Мета уроку:

- **навчальна:** ознайомити учнів з особливостями будови квіткових рослин; розглянути значення плодів для рослини та способи їх поширення;
- **розвивальна:** розвивати вміння порівнювати біологічні процеси в природі; розпізнавати різні типи плодів; робити відповідні висновки;
- **виховна:** виховувати розуміння значущості плодів і насіння в житті рослин, бережливе ставлення до рослин.

**Ключові поняття:** плід, супліддя.

**Якщо ви хочете вивчати та цінувати природу,  
спершу необхідно зрозуміти мову, на якій вона говорить.**

**Річард Фейнман**

#### I. Згадаємо минулий матеріал

- А) головна частина насінини...
- Б) зародок насінини складається з .....
- В) зародок пшениці, кукурудзи містить ...
- Г) в ендоспермі міститься ...
- Д) насінна шкірка утворена з ...
- Е) розвиток та вихід з насінини назовні проростка - це ...
- Є) схожість насіння - це ...
- Ж) для проростання насіння потрібна сукупність певних умов: ...

#### II. Вивчення нового матеріалу

Після того як квітка відцвітає, настає новий етап його розвитку — утворення **плоду**.

**Плід — найважливіший орган розмноження квіткових рослин, що утворюється з квітки після запилення і запліднення.**

Плід — генеративний орган квіткових рослин, у якому містяться насінини.

#### Основні функції плоду:

- захищає насінину від несприятливого впливу довкілля;
- сприяє поширенню насіння;
- створює додатковий запас води і поживних речовин.

**Плід складається з оплодня та насінини.**



У рослинному світі роль плодів має надзвичайно велике значення.

### Найважливіші функції плодів:

- плоди забезпечують розвиток, дозрівання і захист насіння;
- плоди беруть участь у розселенні рослин;
- плоди є цінним (висококалорійним) продуктом харчування для усіх тварин нашої планети;
- людина також широко використовує плоди і насіння: у їжу, на корм худобі, у медицині та промисловості.

В залежності від кількості насінин розрізняють **однонасінні** і **багатонасінні** плоди. В залежності від кількості води в оплодні розрізняють **соковиті** та **сухі** плоди. Дозрілі соковиті плоди мають у складі оплодня соковиту м'якоть. Дозрілі сухі плоди соковитої м'якоті не мають.

## Плоди

|          | Однонасінні                                                                                       | Багатонасінні                                                                                           |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Сухі     | <br>Зернівка    | <br>Сім'янка          |
|          | <br>Крилатка   | <br>Жолудь           |
|          | <br>Горіх      | <br>Горішок          |
| Соковиті | <br>Кістянка   | <br>Складна кістянка |
|          | <br>Ягода     | <br>Яблуко         |
|          | <br>Гарбузина | <br>Померанець     |

Також для більш детального вивчення теми, пропонуємо перегляд відеоматеріалу «Способи поширення плодів» [за посиланням](#).